T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **23**

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 13
8. EKLER 22

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı 2
Tablo 2: İdari Personel Sayıları 3
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu 4
Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekleri Tablosu 5
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL) 7

www.balioglu.net

KISALTMALAR

BKMYBS: Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi

MOSİP: Mali Otomasyon Sistemi Projesi

MYMY: Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Üniversite Mülkiyetinde Olup, Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen Taşınmazların Mali Tablolarda Yer Almaması

2. Kamu İdaresinin Hissedar Olduğu Şirkete Ödeyeceği Sermaye Taahhüdünün Bir Kısmının Mali Tablolarda Yer Almaması

3. Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

B. Diğer Bulgular

1. Elde Edilen Faiz Gelirlerinden Bankalar Tarafından Yapılan Vergi Kesintisinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması

2. Kirasını Sözleşmede Belirtilen Sürelerde Ödemeyen Kiracılara Gerekli Yaptırımların Uygulanmaması

3. Uzun Vadeli Alacaklardan Vadesi Bir Yılın Altına İnenlerin Kısa Vadeli Hesaplara Aktarılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

İnönü Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 03.04.1975 tarih ve 15197 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1872 sayılı İnönü Üniversitesi Kanunu ile kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İnönü Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

www.balioglu.net

İnönü Üniversitesi bünyesinde 6 Enstitü, 14 Fakülte, 2 Yüksekokul, 4 Meslek Yüksekokulu, 27 Uygulama ve Araştırma Merkezi ve 1 Teknokent faaliyet göstermektedir.

İnönü Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör • Rektör Yardımcıları • Genel Sekreterlik • İç Denetim Birimi • Hukuk Müşavirliği • Daire Başkanlıkları Bilgi İşlem Daire Başkanlığı İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Personel Daire Başkanlığı Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato • **Fakülteler** Diş Hekimliği Fakültesi Eczacılık Fakültesi Eğitim Fakültesi Fen-Edebiyat Fakültesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Hemşirelik Fakültesi Hukuk Fakültesi

• Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi • Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İlahiyat Fakültesi İletişim Fakültesi Mühendislik Fakültesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Spor Bilimleri Fakültesi Tıp Fakültesi • **Enstitüler:** Alevilik Araştırmaları Enstitüsü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Fen Bilimleri Enstitüsü Karaciğer Nakli Enstitüsü Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilimleri Enstitüsü • **Yüksekokullar** Devlet Konservatuvarı Yabancı Diller Yüksekokulu • **Meslek Yüksekokulları** Adalet Meslek Yüksekokulu Malatya Meslek Yüksekokulu Malatya OSB Meslek Yüksekokulu Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu **Uygulama ve Araştırma Merkezleri (27 adet) ile Uzaktan Eğitim Merkezi**

www.balioglu.net

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 6.048'dir. Bu personelin 1.563'ü kadrolu akademik personel, 12'si yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 1.667'si idari personel, 715'i sözleşmeli idari personel ve 2.091'i işçi kadrosunda bulunmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	576	-	576
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	830	-	830
Teknik Hizmetleri Sınıfı	154	-	154
Avukatlık Hizmetleri	3	-	3
Yardımcı Hizmetler	103	-	103
Eğitim Öğretim Hizmetleri	1	-	1
TOPLAM	1.667	-	1.667

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	330	95	425	Tam Zamanlı	
Doçent	207	73	280	Tam Zamanlı	
Dr. Öğretim Üyesi	313	105	418	Tam Zamanlı	
Öğretim Görevlisi	188	47	235	Tam Zamanlı	
Araştırma Görevlisi	537	204	741	Tam Zamanlı	
TOPLAM	1.575	524	2.099		

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi*:*

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerinden oluşan ödenekleri kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 499.643.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 570.018.329,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %98,7 oranında 556.599.785,47 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekleri Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	353.152.000,00	375.867.185,00	372.453.915,64	99,1	66,9
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	56.044.000,00	59.003.455,00	58.923.295,67	99,9	10,6
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27.370.000,00	36.378.459,00	32.225.293,93	88,6	5,8
05-Cari Transferler	15.947.000,00	17.019.730,00	16.880.448,01	99,2	3,0
06-Sermaye Giderleri	47.130.000,00	81.749.500,00	76.116.832,22	93,1	13,7
TOPLAM	**499.643.000,00**	**570.018.329,00**	**556.599.785,47**	**98,7**	**100,0**

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri %98,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutarlar; personel giderlerinde %5,5 oranında, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %5,1 oranında, mal ve hizmet alım giderlerinde %17,7 oranında, cari transferlerde %5,9 oranında, sermaye giderlerinde ise %61,5 oranında aşılmıştır.

www.balioglu.net

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus Değişim Programı, Mevlana Değişim Programı, Farabi Değişim Programı, AB hibe işlemleri, kalkınma ajansları tarafından desteklenen projeler için 2020 yılı için toplam 23.895.022,47 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	14.315.000,00	17.809.059,52	124,4	3,2
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	472.852.000,00	502.154.040,00	106,2	90,2
05-Diğer Gelirler	12.476.000,00	36.725.806,36	294,4	6,6
TOPLAM	**499.643.000,00**	**556.688.905,88**	**111,4**	**100,0**

Üniversite'de, 2020 yılında, başlangıçtaki gelir tahminlerinin %11,4 üzerinde, toplam 556.688.905,88 TL gelir elde edilmiştir. Nisbi olarak en fazla artış, araştırma projeleri ve öğrenci katkı paylarının ağırlıkta olduğu diğer gelirlerde olmuştur. Toplam gelirlerin %90,2'sini merkezi yönetim bütçesinden alınan gelirler oluşturmuştur.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	269.966.138,26	324.116.493,56	372.453.915,64	0,20	0,15
SGK Devlet Prim Giderleri	41.142.862,82	50.239.871,75	58.923.295,67	0,22	0,17
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	38.309.381,15	41.695.457,66	32.225.293,93	0,09	-0,23
Faiz Giderleri					
Cari Transferler	11.630.722,94	15.065.005,45	16.880.448,01	0,30	0,12
Sermaye Giderleri	88.800.814,38	77.450.477,00	76.116.832,22	-0,13	-0,02
Sermaye Transferleri					
TOPLAM	**449.849.919,55**	**508.567.305,42**	**556.599.785,47**	**0,13**	**0,09**

Personel giderlerinde ve SGK Devlet Prim Giderlerinde, personel ücretlerine gelen artışlar kadar bir değişim olduğu görülmektedir. 2020 yılında mal ve hizmet giderlerinde ve sermaye giderlerindeki azalış, eğitim kurumlarında salgın hastalık nedeniyle yüz yüze eğitim yerine uzaktan eğitime geçilmesinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL)	2019 Yılı (TL)	2020 Yılı (TL)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
	(A)	(B)	(C)		
Vergi Gelirleri					
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.934.929,47	20.735.042,77	17.982.734,59	-1,0	-13,3
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	386.781.134,16	492.585.782,00	502.154.040,00	27,4	1,9
Diğer Gelirler	27.878.381,78	24.055.596,88	36.762.348,77	-13,7	52,8
Sermaye Gelirleri					
TOPLAM	**435.594.445,41**	**537.376.421,65**	**556.899.123,36**	**23,4**	**3,6**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	407.647,06	156.927,62	210.217,48	-61,5	34,0
NET TOPLAM	**435.186.798,35**	**537.219.494,03**	**556.688.905,88**	**23,4**	**3,6**

Toplam gelirlerin artış hızı bir önceki dönem %23,4 iken cari dönemde %3,6'ya düşmüştür. Yukarıda değinildiği üzere, salgın hastalık nedeniyle bazı giderlerde azalma olması,

www.balioglu.net

toplam gelirlerin %90'ının teşkil eden merkezi yönetimden elde edilen gelirlerin artış oranının nisbi olarak azalmasına neden olmuştur. Diğer gelirlerde %50 artış olmasına karşın toplam gelirlerdeki artışa etkisi sınırlı olmuştur.

Dönem faaliyet geliri 602.944.437,66 TL, faaliyet gideri 618.807.844,50 TL olan Üniversitenin 2020 yılını 15.863.406,84 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
618.807.844,50	603.182.786,34	238.348,68	602.944.437,66	-15.863.406,84

İnönü Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanun'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

İnönü Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 45.324.652,92 TL dönem karı ile kapatmıştır.

www.balioglu.net

Üniversite'nin ortağı olduğu Teknokent bulunmaktadır. 04.09.2009 tarih ve 27339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2009/15363 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan İnönü Üniversitesi Teknokent AŞ'dir. Üniversite, sermayesi 5.180.000,00 TL olan Teknokent A.Ş.'ne 3.185.000,00 TL sermaye ile %61,49 oranında ortaktır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletme/sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 3.643.967,10 TL, faaliyet giderleri toplamı 3.974.272,37 TL'dir. Dönem faaliyet sonucu 330.305,27 TL olumsuz olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini

muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilşim Sistemi (BKMYBS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

www.balioglu.net

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dâhilindeki İdarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir. Mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde İnönü Üniversitesince İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde ilk kez 2009 yılında hazırlamış, mevcut eylem planı 2013 yılında revize edilmiştir. Üniversitenin İç Kontrol Revize Eylem Planı 2015 yılında hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

www.balioglu.net

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur. Üniversitenin 2017-2021 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır. 2017-2021 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2020 İdare Faaliyet Raporu mevzuatın öngördüğü şekil ve süre şartlarını karşılayacak şekilde hazırlanmış ve yayımlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır. Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ve çalışmaların devam ettiği anlaşılmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve

sorumluluklar açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı anlaşılmıştır. Ayrıca İç kontrol sistemi yılda en az bir kez değerlendirilmekte, değerlendirme formları ve raporları düzenlenmekte; İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirmekte ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunmaktadır.

Görev, yetki, sorumluluklar ve iş akış süreçleri açık bir şekilde belirlenmiş olup TSE ISO 9001 2015 Kalite Yönetim Sistemi belgesi çalışmaları sırasında da güncellenmiştir.

www.balioglu.net

İnönü Üniversitesinin idari ve mali işlemlerini gerçekleştirirken kullandığı bilişim sistemleri; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve 24.06.2013 tarihli Bilişim Sistemleri Denetimi Rehberi bağlamında incelenmiş olup mevcut durum, eksiklikler ve bu sistemlere ilişkin tespitler aşağıda sıralanmıştır:

- Kurumsal Kalite Yönetim Sistemi kapsamında Bilgi İşlem Prosedürünün mevcut olduğu, bu prosedürde bilişim sistemlerinin kullanımına yönelik ilkeler ve kuralların bulunduğu,
- Kalite Yönetim Sistemi kapsamında risk analizlerinin yapıldığı,
- İç denetim birimlerinin bilişim sistemlerini denetlemesine ilişkin bir düzenlemenin mevcut olduğu,
- Temel bilişim sistemleri faaliyetlerinin işletimi konusunda üst yöneticilere güvence sağlayan bağımsız inceleme çalışmaları yapılmakta olduğu,
- Bilgi Güvenliği Yönetimi konusunda çeşitli çalışmaların yürütülmekte olduğu,
- Güvenlik ihlallerinin kaydedilip, raporlanıp, gereğinin yerine getirildiği,

Ancak;

- Bilişim sistemleri stratejisi, politikaları ya da temel kullanımı belirleyen düzenlemelerde, güvenlik gereklilikleri, yetki ve sorumluluklarla güvenlik ihlallerine ilişkin yaptırımların henüz açıklanmış olmadığı,
- Bilişim sistemleri için bir Bilgi Güvenliği Politikasının bulunmadığı,
- Bilgi Güvenliği Yönetimi henüz kurulmuş olmadığı,
- Üçüncü kişilerden bilişim sistemleri ile ilgili hizmet alımlarına ilişkin bir düzenleme yapılmadığı,
- Bilişim sistemlerinin bulunduğu odaya giriş ve çıkışlar için güvenlik görevlileri istihdam edilmiş olmadığı ve hırsız alarmı kurulmadığı,
- Kurumun bilişim sistemleri teçhizatı, yazılım ve verilerin fiziksel güvenliği için yazılı politika ve prosedürlerinin oluşturulması, bu güvenlik belgelerinin kurum çalışanlarının bilgisine sunulması ve güvenlik önlemlerine ilişkin sorumluluklar açıkça belirlenmesi çalışmalarının henüz tamamlanmadığı

  Tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Üniversite bünyesinde 4 tane iç denetçi kadrosu bulunmakta olup bu kadrolardan 3 tanesi doludur. İlgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, 2020 Yılı İç Denetim Programı kapsamında 12 birimin denetiminin planlandığı, İç Denetçiler tarafından 7 denetimin tamamlandığı, 1 denetim faaliyetinin devam ettiği, program kapsamında denetimi planlanan 4 denetimin ise 1 İç Denetçinin Üniversiteden ayrılması nedeniyle iptal edildiği, hazırlanan raporların üst yöneticiye sunulduğu, üst yöneticinin de İç Denetim Koordinasyon Kuruluna ilgi raporları gönderdiği anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İnönü Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Üniversite Mülkiyetinde Olup, Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen Taşınmazların Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversite mülkiyetinde olan ve diğer kamu idarelerine tahsis edilen toplam 380.757,92 m^2'lik taşınmazın mali tablolarda yer almadığı görülmüştür.

27/12/2014 tarihli ve 29218 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 41) Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Detaylı Hesap Planları ile yardımcı hesap kodları ihdas edilmiş olup, anılan Tebliğ ekinde; "*250.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar: Arazi ve arsalar hesabında kayıtlı kamu idaresinin mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenler bu yardımcı hesabın detaylarında izlenir*." denilmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıda anılan mevzuat hükmü gereğince, kamu idaresi mülkiyetinde olan ve diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların 250.02 hesap kodu ile Arazi ve Arsalar Hesabına kayıt edilerek, takip edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Üniversite mülkiyetindeki toplam 380.757,92 m^2'lik taşınmazın 2369.026,26 m^2'sinin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne, 86.755 m^2'sinin Kredi Yurtlar Kurumuna, 36.000 m^2'sinin Çevre ve Orman Müdürlüğü'ne, 18.976,66 m^2'sinin Adli Tıp Kurumu'na tahsis edildiği, ancak tahsis edilen taşınmazların 250.02 hesap kodu ile Arazi ve Arsalar Hesabına kaydedilmediği, bu hesabın çalıştırılmadığı görülmüştür.

Her ne kadar muhasebe kayıtları 2021 yılı içerisinde düzeltilmişse de bu durum 2020 yılı mali tablolarındaki hatalı işlemi gidermemektedir.

Mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesi açısından Üniversite tarafından söz konusu kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazların 250.02 no.lu hesaba kaydedilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Kamu İdaresinin Hissedar Olduğu Şirkete Ödeyeceği Sermaye Taahhüdünün Bir Kısmının Mali Tablolarda Yer Almaması

İnönü Üniversitesinin hissedarı olduğu Malatya Teknokent AŞ'ye 2020 yılında ödeyeceği sermaye taahhüdünün bir kısmının bilançoda gösterilmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 159'uncu maddesinde;

"Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayeler ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden, bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için kullanılır",

Aynı Yönetmelik'in 165'inci maddesinde de;

"Sermaye taahhütleri hesabı, kamu idarelerinin malî kuruluşlar, mal ve hizmet üreten kuruluşlar ve döner sermayeli kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlenmesi için kullanılır."

Denilmektedir.

www.balioglu.net

30.07.2019 tarih ve 9879 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde 5.180.000 TL sermayesi bulunan ve hissedarlarından birinin de %61,49 oran ve 3.185.000 TL ile Üniversite olduğu Malatya Teknokent AŞ'ye 31.12.2020 itibariyle 2.912.500 TL ödenmiş ancak kalan kısmı olan 272.500 TL 2020 yılsonu itibarıyla ödenmemiş ve bu bedel özel bütçe muhasebe sisteminde 24 Grubuna Mali Duran Varlık olarak kaydedilmemiştir. Her ne kadar bulgu konusu husus ile ilgili muhasebe kayıtları 2021 yılında yapılmış ise de; bu durumun 2020 yılı mali tablolarını etkilemediği değerlendirilmektedir.

Üniversitenin ortak olduğu şirkete ait sermaye taahhüdünün 2020 yılı Bilançosunda 272.500 TL eksik gösterilmesi nedeniyle; 241 ve 247 Hesaplarında bu tutar kadar eksiklik bulunduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden

kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları kapsamında; Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan ek karşılık prim borçları ile faturaya dayalı borçlarının mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinde; sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullük aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranında ek karşılık primi alınacağı, ayrılan ek karşılık priminin tamamının takip eden aybaşlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği, genel bütçe kapsamındaki idarelerin ek karşılık primlerinin Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı hükme bağlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; ek karşılıkların kamu idarelerinin Mali Otomasyon Sistemi Projesi (MOSİP) üzerinden bildirimleri üzerine tahakkuk ettirileceği, süresi içerisinde bildirilmeyen ek karşılık primleri hakkında 5510 sayılı Kanun'un 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi gereğince idari para cezası uygulanacağı, süresinde ödenmeyen ek karşılık primleri ile ilgili olarak da Kanun'un 89'uncu maddesi gereğince gecikme cezası ve gecikme zammı alınacağı belirtilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, emekli ikramiyesi, emekli/adi malüllük/vazife malüllüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları söz konusudur. İlgili Genel Yazı'nın devamında; faturalı alacakların Kurumca ilgilisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek MOSİP Bilgi Sisteminde görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

SGK MOSİP Bilgi Sisteminde bulunan verilere göre; İnönü Üniversitesinin, 31.12.2020 tarihi itibarıyla, 2020 yılına ilişkin olarak 5.776.800,00 TL ek karşılık ödemesi yapılmış olup ödenmeyen tutar kalmamış olmakla birlikte; 2011-2020 yıllarını kapsayan 30.901.906,57 TL toplam faturalı borç tahakkuk etmiş, herhangi bir tahsilat yapılmamış, 30.891.367,28 TL ödenmeyen tutar mevcut olup 9.642.548,87 TL gecikme zammı tahakkuk etmiş, sonuçta 40.533.916,15 TL faturalı borç kalmıştır. Kamu İdaresinin ek karşılık primlerini ödemesine rağmen, faturalı borçlarını zamanında ödeyememesinin temel sebebi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İdarenin ilgili bütçe tertiplerine yeterli ödenek konmamasıdır. Dolayısıyla bütçe uygulamalarının sonucu olarak Kamu İdaresi, ödenek verildikçe başka bir kamu idaresine borçlarını gecikme cezasıyla birlikte ödemek durumunda kalmaktadır. 2020 yılı muhasebe kayıtlarında 630.05.01.02.05-Görev Giderleri Tertibinden (Görev Zararları hesabından) yapılan ödemelere bakıldığında; toplam 8.902.698,01 TL ödeme yapıldığı görülmüştür.

İdarenin, 2020 yılında faturalı borçlarını zamanında yatıramamasından dolayı gecikme cezasına maruz kaldığı, ek karşılık, faturalı alacaklar, emekli ikramiyeleri ve tazminatlar prim borcu taksitlerini 8.902.698,01 TL olarak 2020 yılında ödediği, esasen bu giderin aşağıda açıklanan hesaplar kullanılmadığı için 2020 yılının faaliyet gideri olarak kayıtlara yansıtıldığı, dolayısıyla idarenin faaliyet sonuçları tablosunda ve bilançosunda 2020 yılına ait olmayan ilgili tutar kadar bir rakamın bulunduğu, halen faturalı borçlara ilişkin herhangi bir ödemenin de yapılmadığı görülmüştür. Kamu İdaresinin ödeyeceği yükümlülüklerinin faaliyet raporlarına ve mali tablolara yansıtılması gerekmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler için 368 Hesabı, bu hesabın kullanılamaması halinde ise 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanılmasına cevaz veren hükümler bulunmakta olup Kamu İdaresinin bu hesaplara herhangi bir kayıt yapmadığı görülmüştür. Her ne kadar Kamu İdaresi 2021 yılında, bu hususlarda muhasebe kayıtları yapmaya başlamış olsa da, bahsedilen hususlar 2020 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

İdarenin ilgili mali yılına ait ve gelecek yıllarda ödemekle yükümlü olduğu borçlarıyla ilgili bilgilerin mali tablolara yansımaması, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun temel alınarak yapılan tüm düzenlemelerin amacına ters düşmekte, şeffaf ve hesap verebilir bir kamu mali yönetim sistemi kurma ve geliştirme ilkelerini zedelemektedir.

www.balioglu.net

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Elde Edilen Faiz Gelirlerinden Bankalar Tarafından Yapılan Vergi Kesintisinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması

Üniversitenin vadeli mevduattan elde ettiği net faiz gelirlerinin 600 Gelirler Hesabına kaydedildiği, bu gelire ilişkin banka tarafından peşin kesilen gelir vergisi için 630 Giderler Hesabına kayıt yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 19'uncu maddesinin 8'inci fıkrasına göre;

"*Muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları bu hesaba, tevkifat tutarları 630 Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600 Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmı 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamı aynı zamanda 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800- Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir*." denilmektedir.

www.balioglu.net

Buna göre; brüt getiri kadar 600 Gelirler Hesabı alacaklandırılmalı, karşılığında ise faiz gideri kadar 630 Giderler Hesabı ile net gelir tutarı kadar 102 Banka Hesabı borçlandırılmadır. 102 Banka Hesabına aktarılan tutar aynı zamanda 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Her ne kadar 04.11.2020 tarihi itibariyle Üniversite'nin "Tek Hazine Kurumlar Hesabı"na dahil edilmiş olmasıyla banka hesaplarındaki bakiyelerin gün sonlarında Hazineye devredildiğinden, bu tarihten sonra faiz geliri elde etme imkanı kalmamışsa da bu husus 2020 yılı mali tablolarındaki hatalı işlemi gidermemektedir.

Faiz geliri için yapılan stopajın muhasebeleştirilmemesi, Gelir Tablosu İlkelerinden "*Tüm gelir ve giderlerin gösterilmesi*" ilkesine aykırı olarak elde edilen faiz gelirinin brüt olarak değil de net olarak gelir kaydedilmesi anlamına gelmektedir. Bu şekilde yapılan muhasebe kaydı, gelir tablosu hesaplarından 600 Gelirler ve 630 Giderler hesaplarının yılsonu bakiyelerinin olması gerekenden az görünmesine neden olmaktadır.

BULGU 2: Kirasını Sözleşmede Belirtilen Sürelerde Ödemeyen Kiracılara Gerekli Yaptırımların Uygulanmaması

Yapılan incelemede, Üniversitenin vadesi geçen kira alacaklarına ilişkin gerekli yaptırımların uygulanmasına yönelik çalışmaların yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 11 inci maddesinde, üst yöneticinin kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesinden, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden sorumlu olduğu, 38 inci maddesinde ise, gelirlerin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu olduğu, ifade edilmektedir.

Taşınmazı kiralayıp sözleşme imzalayan kişilerin sözleşmede belirlenen kira tutarlarını ödememesi neticesinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre sözleşmeler feshedilmeyip bu kişiler ihale yasaklısı yapılmamıştır.

2886 sayılı Kanun'un "*Müteahhit veya müşterinin sözleşmenin bozulmasına neden olması*" başlıklı 62'nci maddesinde;

"*Sözleşme yapıldıktan sonra 63'üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.*

Gelir kaydedilen kesin teminat, müteahhit veya müşterinin borcuna mahsup edilemez."

Kanun'un "İ*darelerce ihalelere katılmaktan geçici yasaklama*" başlıklı 84'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında da;

"*Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazete'de ilan ettirildiği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işlenir.*" hükümleri yer almaktadır.

www.balioglu.net

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde, kiracıların ödeme yükümlülüklerini sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmediği yani sözleşmelerine göre aylık olarak ödenmesi gereken kira tutarlarının aylıklar halinde ödenmediği, ancak, söz konusu kiracıların sözleşmelerinin feshedilmediği ve ihale yasaklısı yapılmadığı görülmüştür.

Her ne kadar İdare, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapılan yer kiralama ihaleleri sonucunda sözleşme imzalayan kiracılardan üst üste iki taksitin vadesinde ödenmeyen kiracılarının bulunmadığını belirtmişse de, 2020 yılı bilançosunda Duran varlıklarda yer alan Gelirlerden alacaklar hesabında 5.803.702,87 TL tutarında taşınmaz kira alacağı yer almaktadır. Bu tutar 2018 ve 2019 bilançosunda da aynen yer almaktadır.

Kira sözleşmesinde belirtilen yükümlülüğünü yerine getirmeyen müşteri (kiracı) hakkında Kanun'un 62'nci maddesine göre kesin teminatın gelir kaydedilmesine karar verilerek alacaklar için icra yoluna başvurulması, diğer taraftan kusurlu eylem, taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmemesi şeklinde olduğunda, 2886 sayılı Kanun'un 84'üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre de işlem yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Uzun Vadeli Alacaklardan Vadesi Bir Yılın Altına İnenlerin Kısa Vadeli Hesaplara Aktarılmaması

Üniversitenin, uzun vadeli olup 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabında takip edilen alacaklarından vadesi bir yılın altına inmiş olanların 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin (MYMY) 138 ve 139'uncu maddelerinde düzenlenmiş olup; 138'inci maddenin - (1) nolu bendinde bu hesabın, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen ve bir yıldan daha uzun bir sürede tahsili gereken gelirlerden alacakların izlenmesi için kullanılacağı, - (4) nolu bendinde de bu hesapta kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inen tutarların bu hesaba alacak, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç kaydedileceği şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere; Kurum bir yıldan daha uzun sürede tahsil edeceği alacaklarını 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabına kaydedecek, vadeleri bir yılın altına düşenleri 220 nolu hesaptan çıkarıp 120 nolu hesaba kaydedecek, daha sonra tahsilat gerçekleştiğinde 102 Banka Hesabına kayıt yapılacaktır.

Her ne kadar idare, muhasebe kayıtlarını 2021 yılında düzelttiğini belirtmişse de bu durum 2020 yılı mali tablolarını değiştirmediğinden hatalı işlem denetlenen dönem mali tablolarında yer almaya devam etmektedir.

Kurumun mali tablolarına esas teşkil eden kayıtların yer aldığı yevmiye defterlerinin incelenmesi sonucunda uzun vadeli alacakların takip edildiği 220 nolu hesapta bulunan ve vadeleri bir yılın altına inen alacakların kısa vadeye (120 nolu hesaba) alınmadığı, bu durumun bir muhasebe hatası oluşturduğu ve mali tabloların doğru ve güvenilir veri üretmediği değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki YılSayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
İdari Para Cezalarının Nazım Hesaplarda İzlenmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında, idari para cezası bulunmadığından, nazım hesapların kullanılmadığı anlaşılmış olup bulguya yer verilmemiştir.
Üniversitenin Mülkiyetinde Bulunan Gayrimenkullerin Kiralama İhalelerinin Pazarlık Usulü İle Yapılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında eski kiracıların sözleşmeleri yenilenmiş olup yeni kiralama işlemi gerçekleştirilmediğinden bulguya yer verilmemiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 23**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 25**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 25**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 25**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 26**
6. **DENETİM BULGULARI 26**
7. **EKLER 30**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

2. Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İnönü Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 24.04.2000 tarih ve 24029 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanları" başlıklı 2'inci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans, sempozyumlar düzenlemek kurslar açmak,

b) Plan, fizibilite çalışması, analiz, model denemeleri, bilgi işlem hizmetleri, iş değerlendirilmesi ve organizasyonu, danışmanlık, eğitim organizasyonu, bakım ve onarım yapmak, bunlara ilişkin raporları hazırlamak,

c) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,

d) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil, ameliyat, bakım ve hizmet üretimi ile ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak, açılmış ve açılacak olan her türlü sağlık hizmetleriyle ilgili yataklı, yataksız ve geçici kuruluşları işletmek,

e) Teknik, kültürel, sanatsal, tarım ile ilgili araştırma ve uygulamaları yapmak,

f) Her türlü basım ve yayım işlerini yapmak,

g) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satmak,

olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 1 işletme müdür yardımcısı, 32 idari memur ve 48 sürekli işçi

www.balioglu.net

hizmet vermekte olup; tüm idari memurların kadroları özel bütçede, diğerlerinin ise İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü, 1 saymanlık müdür yardımcısı ve 10 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 441.261.246,48 TL olarak tahmin edilen İşletme'nin 2020 bütçe gideri 502.257.324,66 TL, bütçe geliri ise 476.657.402,58 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletme'nin sermayesi 282,16 TL olup toplam aktif büyüklüğü ise 90.844.554,30 TL'dir.

2020 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 542.212.027,43 TL, gider toplamı 496.887.374,51 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yıl sonu itibarıyla dönemi 45.324.652,92 TL net karla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İnönü Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar

www.balioglu.net

aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

İnönü Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Döner Sermaye İşletmesinin mali tablolarında brüt olarak 11.089.321,27 TL maddi duran varlıklar bulunduğu halde bu varlıklar için 33.300,00 TL amortisman ve tükenme payı ayrıldığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin;

35'inci maddesinde;

"... (c) Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile özel tükenmeye tabi varlıklar için uygun amortisman ve tükenme payı ayrılır."

49'uncu maddesinde;

"(…)*Muhasebe sistemine dâhil edilen duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları duran varlık çeşitlerine göre Bakanlıkça belirlenir.*"

214'üncü maddesinde;

"*Birikmiş amortismanlar hesabı, maddi duran varlık bedellerinin yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesinin izlenmesi için kullanılır*"

denilmektedir.

İdare, 2021 yılında gerekli işlemleri başlatmışsa da bu durum 2020 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Anılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde 25 hesap grubunda kayıtlı maddi duran varlıklar için T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının belirlediği oranlar üzerinden amortisman ve tükenme payı ayrılması ve bunun 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nda muhasebeleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

İnönü Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2020 yılı içerisinde banka mevduatlarından faiz geliri elde ettiği görülmüş; ancak bunlara ilişkin muhasebe kayıtları

www.balioglu.net

incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Gelir tablosu ilkeleri*" başlıklı 35'inci maddesinde; gerçekleşen gelirlerin olduğundan fazla gösterilemeyeceği ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "*Gayrisafilik ilkesi*" başlıklı 54'üncü maddesinde; gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça gayrisafi olarak kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in 102 Bankalar Hesabına ilişkin olarak düzenlenen "*Hesabın işleyişi*" başlıklı 74'üncü maddesinde; banka tarafından hesaplanıp muhasebe biriminin hesabına kaydedildiği bildirilen faiz gelirlerinden tevkifat tutarları düşüldükten sonra kalan kısmın bu hesaba, faiz gelirlerinden yapılan tevkifatların ise 193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar Hesabına kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin, stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutarı üzerinden 642 Faiz Gelirleri Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, İnönü Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2020 yılı gelir tablosunda elde ettiği faiz gelirleri toplamının brüt faiz gelirlerinden stopaj tutarlarının düşülmüş haliyle, net olarak 1.258.407,27 TL olduğu, ancak hesapta yer alması gereken faiz geliri tutarı, brüte dönüştürdüğümüzde 1.447.168,36 TL (1.258.407,27 x1,15) olmaktadır. İdare, banka gelirlerinden elde ettiği faiz gelirlerini, 2021 yılında Yönetmelikte belirtildiği şekilde yapmaya başlamışsa da 2020 yılı Gelir Tablosunda 642 Faiz Gelirleri Hesabının 188.761,09 TL tutarında eksik göründüğü değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Araştırma ve Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin Gelirlerinin Giderlerini Karşılayamaması ve Mali Yapısının Bozulması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Mali yapıda olumlu yönde düzelme gözlemlenmiş olup ayrıca bulgu konusu yapılmamıştır.
Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi (DMİS)'de Görülen Eksiklikler	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	DMİS ile ENLİL otomasyon sistemi entegre edildiğinden tespit edilen eksikliklerin giderildiği anlaşılmıştır.

www.balioglu.net